

Mountainbike route Vledder e.o. Projectplan

FietsZe race & mtb club

Inhoudsopgave

pagina

1.	Inleiding	3
2.	Sporten doe je samen	4
3.	Beleid	5
4.	Route	5
5.	Kaart	8
6.	Aanleg op hoofdlijnen	10
7.	Werkwijze	12
8.	Planning	14
9.	Onderhoud	15
10.	Kosten en Financiering	15
11.	Vervolg	17

1. Inleiding

FietsZe race & mtb club is 30 mei 2018 opgericht door een groep enthousiaste fietsers. Het doel van de vereniging is het fietsen, in de meest brede zin van het woord, te bevorderen in onze regio. We merkten dat er steeds meer behoefte kwam aan goede voorzieningen voor mountainbikers. In de ons omringende dorpen/gebieden zijn al mooie routes aangelegd maar rondom Vledder zijn er nog geen voorzieningen voor mountainbikers terwijl de omgeving er uitermate geschikt voor is.

FietsZe heeft daarom als nieuw opgerichte race en mountainbikeclub het initiatief genomen om een mountainbike route (hierna vermeld als mtb-route) te realiseren door de terreinen van de Maatschappij van Weldadigheid, Staatsbosbeheer en Stichting Het Drentse Landschap. Het is de bedoeling dat deze nieuwe mtb-route opengesteld gaat worden voor iedereen: leden van **FietsZe**, andere mountainbikers, inwoners van de omliggende dorpen en toeristen.

Zowel de Provincie Drenthe als de betrokken gemeenten hebben beleid om dit soort initiatieven te stimuleren en te ondersteunen. Ook Staatsbosbeheer, Stichting Het Drentse Landschap en de Maatschappij van Weldadigheid staan hier vanuit een zoneringsgedachte positief tegenover.

Wij willen, samen met andere gebruikers, genieten van de mooie omgeving. Dat betekent dat de veiligheid voor de rijders en andere gebruikers zoveel mogelijk gewaarborgd moet zijn. Daarbij hanteren we als uitgangspunt dat de zorg voor een verantwoord gebruik van onze mooie omgeving belangrijk is. Mens en dier dienen geen last van elkaar te hebben.

Tenslotte proberen wij met **FietsZe** race & mtb club een verbinding tussen de wielierliefhebbers van de dorpen rondom dit gebied te leggen. Onze leden komen niet alleen uit Westerveld maar ook uit Weststellingwerf.

Bewegen, waarom zo belangrijk

Dit leest u waarschijnlijk terwijl u zit achter uw bureau of op de bank. Het is in ieder geval weer erg confronterend, want: we bewegen met zijn allen te weinig. De Gezondheidsraad heeft daarom nieuwe Beweegrichtlijnen opgesteld, die waarschuwen voor te veel stilzitten. We weten het stiekem wel: bewegen is goed voor lichaam én geest. Toch doen we het te weinig. Het nieuwe advies van de Gezondheidsraad luidt om per week minstens 2,5 uur matig intensief te bewegen (denk aan fietsen of wandelen) of zwaar intensief te bewegen (denk aan hardlopen, mountainbiken of voetballen). Slechts 44 procent van de volwassen Nederlanders haalt die nieuwe norm volgens cijfers van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). Met deze nieuwe mtb-route biedt **FietsZe** een extra mogelijkheid voor mensen om te bewegen en willen we ze uitdagen om sportief te ontspannen in de prachtige omgeving.

2. Sporten doe je samen

Wij hebben aandacht voor mensen met een beperking! De gemeenteraad van Westerveld heeft het VN-verdrag van rechten van mensen met een beperking geratificeerd. Om iedereen de mogelijkheid te bieden te genieten van deze nieuwe mtb-route hebben wij in onze plannen voor deze doelgroep een aangepast parcours uitgedacht. Het Platform Gehandicapten Westerveld en Sport Drenthe zijn blij dat er ook aan deze doelgroep gedacht is.

3. Beleid

De 5-sterren mountainbike Provincie: Drenthe

De provincie Drenthe is ambitieus als het om fietsen gaat en heeft als eerste provincie het UCI Bike Regio label ontvangen én heeft de 5-sterren kwalificatie als fietsregio. Op deze ambitie wordt stevig ingezet, zowel beleidsmatig als in de uitvoering. Mountainbiken heeft de laatste jaren een sterke groei doorgemaakt en kan een substantiële bijdrage leveren aan de fietsambities van Drenthe.

Waren er in 2006 naar schatting nog zo'n 180.000 actieve mountainbikers in Nederland, anno 2016 is dit aantal gesteven naar ruim 320.000. De mountainbike gemeenschap heeft samen met Recreatieschap Drenthe en de Provincie Drenthe het initiatief genomen om ook het mountainbiken in de provincie een kwaliteitsimpuls te geven. Dit heeft geleid tot het plan Drenthe 5-sterren MTB-provincie. De visie geeft vijf bouwstenen: attractieve infrastructuur, toekomstbestendig beheer, promotie en branding, innovatie en ondernemerschap en natuurgericht en veiligheid.

Deze bouwstenen vormen de basis voor de ontwikkeling van de mtb-route in de omgeving van Vledder.

Gemeente Westerveld

Toerisme is één van de belangrijkste pijlers onder de Westerveldse economie. In het uitvoeringsprogramma Lokale Economie wordt daarom ingezet op het versterken van de toeristische sector.

4. Route

Bij het uitzetten van de route is aandacht besteed aan vele aspecten:

- ✓ De route heeft als uitgangspunt dat de zorg voor een verantwoord gebruik van onze mooie omgeving belangrijk is. Mens en dier dienen geen last van elkaar te hebben. Wij willen, samen met andere gebruikers, genieten van de mooie omgeving. Dat betekent dat de veiligheid voor de rijders en andere gebruikers zoveel mogelijk gewaarborgd moet zijn.
- ✓ De route zal voldoen aan leidraad Mtb ontwikkeling en de visie van de provincie Drenthe.

- ✓ Voor de route hebben wij als uitgangspunt dat wandelpaden zoveel mogelijk moeten worden gemeden. Hierdoor worden conflicten tussen gebruikers tot een minimum beperkt.
- ✓ Bij het maken van de route houden we rekening met natuur en fauna. Een ecologisch bureau zal een natuurtoets uitvoeren. Tevens zullen we in de ontwerpfase natuurorganisaties zoals het IVN mee nemen in het ontwerp.
- ✓ De route moet voldoende spannend zijn met aantrekkelijke uitzichten en sportieve uitdagingen zoals kombochten, heuvels en andere ‘kunstwerken’ op natuurlijke basis.
- ✓ Daar waar mogelijk is gaan we langs de mooiste natuurplekjes zoals: Doldersumse veld, Vrouwenveld, pingoruïnes, Mannespoel en de bossen in dit gebied. Kwetsbare natuurstukken ontzien we. Hierover zijn we in goed overleg met de betreffende eigenaren en beheerders.

- ✓ Het voordeel van het uitzetten van een vaste Mtb-route is dat dit gebruik hierdoor geconcentreerd wordt op aangegeven gedeelten. In kwetsbare gedeelten kunnen bijvoorbeeld knuppelpaden of knuppelbruggen worden aangelegd om de natuur te ontzien. Daarmee kan er dan toch wel een doorsteek gerealiseerd worden. Tevens wordt het spanningsveld met andere gebruikers van deze gebieden weg genomen door de stromen grotendeels te scheiden;
-

- ✓ Er is overleg gaande met overige grondeigenaren, zoals de Maatschappij van Weldadigheid, Staatsbosbeheer en Drents Landschap.
  - ✓ De route wordt aangelegd voor alle niveaus.
    - De eerste 7 km en de laatste 7 km worden verbreed, zodat er ook met ligfietsen kan worden gefietst. Tevens is dit voor een familie parcours uitermate geschikt.
    - Beginners en ontdekkers kunnen een gedeelte van de route gebruiken en eventueel materiaal huren bij verhuurbedrijven in de omgeving.

- Recreanten hebben de mogelijkheid om de route in gedeelten te fietsen. Er zijn volop mogelijkheden voor een hapje of een drankje in de directe nabijheid van de route. Ook kan op er diverse plaatsen overnacht worden.
- De route biedt ook voor de sportieve gebruikers vele uitdagingen.
- Op diverse plaatsen komen naast de uitdagende voorzieningen ook alternatieven voor de mindere durfal (“chicken” of “challenge”).

- ✓ Eyecatchers in de route zoals knuppelpaadjes in kwetsbare gebieden en andere ‘kunstwerken’.

- ✓ Er wordt gebruik gemaakt van een duidelijke bewegwijzering zowel aan het begin als tijdens de route. De verwijzingen geven verder horecagelegenheden, recreatiebedrijven, toeristische attracties dorpskernen en dergelijke aan.

- ✓ De route heeft diverse startpunten ieder met hun eigen voorzieningen, zoals fietsschoonmaakplaatsen, fietsverhuur en andere fiets gerelateerde zaken:
  - Bij het Huis van Weldadigheid zal het start en eindpunt liggen van de route. Hier zullen ligfietsen worden verhuurd voor mensen met een beperking. Tevens is hier een prachtig museum over het ontstaan van de Maatschappij van Weldadigheid en een omgeving om de hele dag door te brengen.
  - Het zwembad in Vledder zal worden uitgerust met een wasplaats, zowel voor fiets als sporter om daarna de hele dag schoon en fris in het gebied door te kunnen brengen.
  - Op de aanwijsborden bij de parkeergelegenheden in de dorpen zullen verder alle informatie komen over horeca, fietsverhuur en andere benodigde zaken.

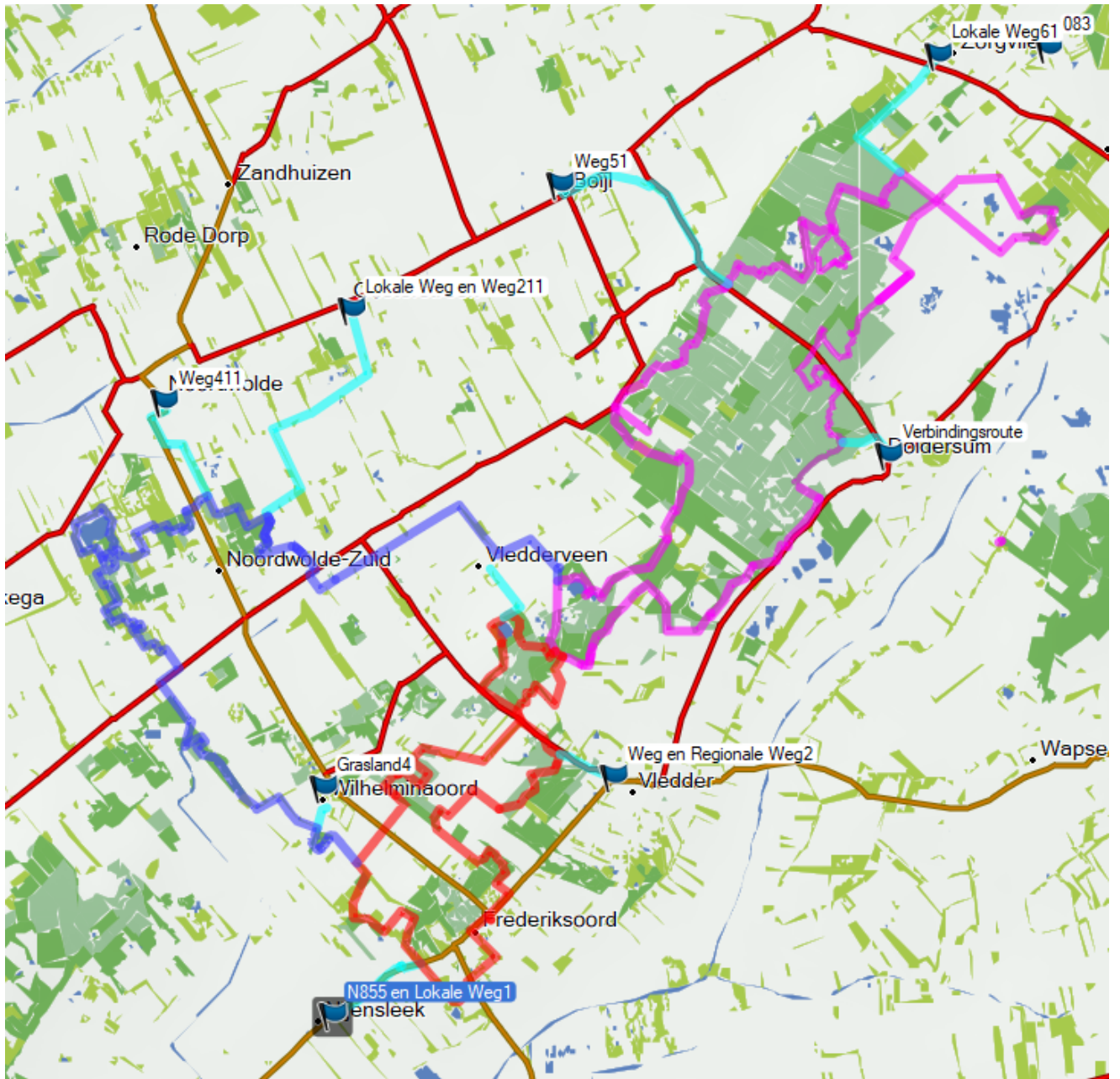
5. Kaart

Op de kaart op de volgende pagina hebben we een globale route op hoofdlijnen aangegeven. Deze kaart is indicatief. De definitieve route wordt in de voorbereidingsfase in nauw overleg met de grondeigenaren bepaald. De route bestaat uit een drietal hoofdonderdelen:

- Rood + paars 40 KM: Een route van het huis van Weldadigheid door het gebied van Maatschappij van Fredriksoord en Boschoord, Staatsbossen nabij Vledder en door het gebied van het Drents Landschap bij Vledder en Doldersum naar Zorgvlied en weer terug Dit gedeelte gaat deels over bestaande paden die breed genoeg zijn, maar grotendeels over nieuw aangelegde paden en single tracks. De route zal in verschillende lengte kunnen worden gereden d.m.v. korte verbindingsroute. Voor deze verbindingsroute zullen brede zandpaden worden gebruikt zodat ze tegengesteld kunnen worden gefietst
- Rood 15 KM: De route voor mensen met een beperking, deze zal wat betreft aanleg iets breder en zal voornamelijk daar waar mogelijk is uit single tracks bestaan om deze route toch aantrekkelijk te maken. Deze wordt tevens gebruikt als familie route.
- Blauw + rood + paars 27 KM: Deze gaat vanuit Noordwolde via Spokedam naar de rode route naar Frederiksoord en Vledder sluit vervolgens een stukje paarse route om weer terug te keren naar Noordwolde.
- Licht Blauw 22 KM: Korte verbindingsroute naar de opstapplaatsen in de verschillende dorpen. Op deze parkeerplaatsen zullen aanwijsborden met de route plus afstanden en de verschillende horeca, fiets reparatie mogelijkheden worden aangegeven. Tevens is er een verbindingsroute

meegenomen naar de MTB route Appelscha via Zorgvlied

6. Aanleg op hoofdlijnen

De route gaat grotendeels over bestaande paden en wegen maar op diverse plaatsen zullen voorzieningen worden gerealiseerd:

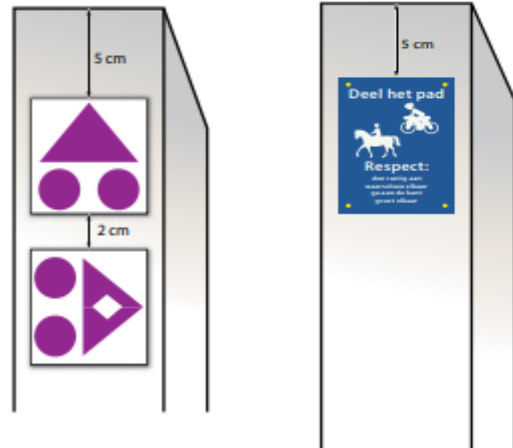
✓ 'Kunstwerken' zoals:

- Bestaande en kunstmatige heuvels
- Kuipbochten
- Voorzieningen voor ontwatering
- Knuppelpaden in kwetsbare gebieden
- Veilige oversteken bij bestaande wegen

✓ Bewegwijzering:

Voor de bewegwijzering van mountainbikeroutes is een internationaal teken ontwikkeld, het bekende driehoekje met de twee bolletjes eronder/ernaast. Verder bestaan er echter weinig tot geen standaardborden voor mountainbikeroutes. Wij zullen door de Nederlandse toerfietsunie (NTFU) ontwikkelde borden voor mountainbikeroutes als leidraad gaan toepassen.

- Route
- Waarschuwborden
- Verwijzingen naar horeca, attracties, recreatiebedrijven en dergelijke

FietsZe wil de taak op zich nemen om deze route te realiseren door hier professionele (regionale) bedrijven en leveranciers in te betrekken.

Door een deel van het werk met haar vrijwilligers uit te voeren kan **FietsZe** bijdragen aan de financiering.

7. Werkwijze

De werkwijze bij de aanleg van een route volgen de stappen die doorlopen en uitgevoerd moeten worden binnen vier fases:

- Ontwerpfase
- Administratieve fase
- Communicatiefase
- Uitvoeringsfase

Ontwerpfase

In dit projectplan is een eerste aanzet gegeven voor een ontwerp, maar dit moet verder worden gedetailleerd in overleg met de terreineigenaren. Hierbij wordt allereerst op landschapsniveau rekening gehouden met aspecten als flora, fauna, cultuurhistorie, aardkundige waarden, drukke wandelgebieden e.d. Later in deze fase worden deze aspecten met de terreinbeheerder op perceel niveau bekeken. Het resultaat van deze fase is een ontwerp dat de goedkeuring heeft van de terreineigenaren. Op kaart wordt aangegeven waar op bestaande wegen en paden wordt gereden en waar de zoekgebieden liggen voor nieuw te bouwen singletracks. Deze zoekzones zijn vaak zo'n 20 meter breed. Pas bij het uitvlaggen in de uitvoeringsfase wordt gedetailleerd vastgelegd waar de route komt.

Administratieve fase

Contracten

Het kan verstandig zijn om een aantal afspraken tussen gemeente, vereniging(en) en terreineigenaren schriftelijk vast te leggen. **FietsZe** kan contracten die elders in Nederland zijn gebruikt aanleveren.

Vergunningen en ontheffingen

Uitgezocht moet worden of een omgevingsvergunning noodzakelijk is. Met het oog op de Wet Natuurbescherming zal een natuurtoets worden uitgevoerd door een onafhankelijk ecologisch bureau. Zo nodig zal een Verklaring van geen bezwaar bij de provincie moeten worden aangevraagd (al dan niet in het kader van de omgevingsvergunning).

Communicatiefase

Voorlichting naar en werven van vrijwilligers

Mountainbikers zijn gewend om vrijwilligerswerk uit te voeren aan mountainbikeroutes. Vrijwel alle routes in Nederland worden (deels) onderhouden door vrijwilligers. Voorafgaand aan de uitvoering is het verstandig om een voorlichtingsbijeenkomst te organiseren. Ook kan het nodig zijn om een voorlichtingsbijeenkomst voor omwonenden te organiseren.

Uitvoeringsfase

Uitvlaggen

De nieuwe singletracks zullen tezamen met de beheerder worden uitgevlagd. Bij het vlaggen wordt op detailniveau rekening gehouden met belangrijke waarden zoals bodem, waterhuishouding, cultuurhistorie, flora & fauna, bosexploitatie, boomveiligheid, geaccidenteerdheid, veiligheid en dergelijke. Routebouwtechnieken zullen gebruikt worden om te voorkomen dat de route te modderig of mul wordt (rolling grade dips, outslope, grade reversals etc.) en ervoor te zorgen dat de route aantrekkelijk wordt om op te biken (flow, kuipbochten etc.).

Snoeien

Er worden geen bomen gekapt en struiken worden alleen verwijderd als er geen mogelijkheden zijn om er omheen te gaan. Wel worden uitstekende takken en gevaarlijke dode bomen en takken verwijderd. Dit werk gebeurt door vrijwilligers. Het kappen van dode bomen wordt zoveel mogelijk voorkomen met het oog op de grote bijdrage van dode bomen aan de biodiversiteit. Werken met motorgereedschap wordt uitsluitend uitgevoerd door mensen met de benodigde certificaten. Voor de uitvoering moet onderzocht worden of de gemeente een vrijwilligersverzekering heeft.

Aanleg

Na het snoeiwerk wordt de singletrack aangelegd met een minikraan. Hierbij wordt de strooisel- en vegetatielaag verwijderd en worden zo nodig watervangers gegraven en/of zand geput om modderig rijden te voorkomen. Het is erg belangrijk om op de minerale bodem te biken, omdat strooisel vocht vasthoudt en snel tot modderige omstandigheden leidt. Er wordt een lokale aannemer met een minikraan ingehuurd. De kraanmachinist rondt een singletrack pas af als deze veilig is. Het pad is dan wellicht nog wel hobbelig en rul. De route wordt dus singletrack voor singletrack afgerond.

Vlakken

Als de minikraan klaar is, is de bovenlaag mul en hobbelig en steken er wortels uit. Om het pad zo snel mogelijk goed berijdbaar te krijgen en snel een stabiele bovenlaag te creëren, worden wortels weggehaald en wordt de bovenlaag gevlaakt en ingetrild/gestampt door vrijwilligers. Daardoor is de route beter berijdbaar.

Bebording

Bebording is niet alleen van belang om de route te bepijlen, maar ook om mountainbikers te waarschuwen voor mogelijke risico's. De NTFU heeft standaardbebording voor mountainbikeroutes ontwikkeld. Deze standaardbebording wordt gebruikt. De eikenhouten palen (10x10x130 cm) met bordjes worden geplaatst door vrijwilligers.

Veiligheidsprofiel

Veiligheid speelt een belangrijke rol bij het ontwerp en de uitvoering. Op basis van een veiligheidscheck na afronding van de aanleg wordt een veiligheidsprofiel opgesteld van de route. Hierin worden de risico's van de mountainbikesport beschreven (risicosport!), wordt beschreven hoe dat tot uitdrukking kwam en komt in de route en wat eraan gedaan is om deze risico's tot een aanvaardbaar niveau terug te brengen. Hiermee kan worden bewezen dat er alles aan gedaan is om de route veilig te maken, uiteraard zonder dat dit ten koste gaat van het wezen van de mountainbikesport. De route wordt boomveilig opgeleverd.

8. Planning

De benodigde tijdsduur van de ontwerpfase is sterk afhankelijk van op welke termijn de terreineigenaren kunnen en willen beslissen over voorstellen die ze gedaan worden. In de praktijk duurt deze fase 3-9 maanden.

De benodigde tijdsduur van de administratiefase is sterk afhankelijk of er een omgevingsvergunning noodzakelijk is. Als dat het geval is, dan neemt deze fase vaak minimaal 4 maanden in beslag. De uitvoeringsfase zal ongeveer 3-4 maanden duren, waarbij niet gewerkt kan worden vanaf 15 maart tot na de zomervakantie.

Gezien de omvang van de route hebben we voor ogen om het plan fasegewijs te realiseren.

9. Onderhoud

FietsZe gaat met een club vrijwilligers het onderhoud aan de route verrichten.

Hiervoor wordt er een commissie opgericht die tijdens onderhoudsdagen met vrijwilligers van **FietsZe** de werkzaamheden gaat verrichten. Tevens worden lokale bedrijven ingezet voor werkzaamheden die niet in handkracht zijn uit te voeren.

Voor de aanschaf van materiaal en de inzet van bedrijven doen we een beroep op een bijdrage uit het beheer- en onderhoudsfonds MTB Routes van de Provincie Drenthe.

10. Kosten en Financiering

In tabel 1 is een kosteninschatting opgenomen.

Kostencalculatie

Deze calculatie is gebaseerd op .... kilometer mountainbikeroute, incl. familieroute, en ..... kilometer nieuw te bouwen singletrack. Het snoeiwerk, het afwerken van het pad en het plaatsen van de routepalen wordt volledig uitgevoerd door vrijwilligers. Er is bij het opstellen van de begroting van uitgegaan dat het werk ononderbroken en zonder obstructies en sabotage uitgevoerd kan worden.

FietsZe zal de regie van de aanleg op zich nemen waarbij lokale bedrijven worden betrokken.

Een deel van de kosten zal worden gefinancierd door zelfwerkzaamheid van **FietsZe** door middel van inzet van leden/vrijwilligers.

Voor het overige deel van de financiering doen we een beroep op verschillende bronnen als in onderstaand overzicht is aangegeven.

Provincie Drenthe

De Provincie Drenthe (Op Fietse) subsidieert maximaal 33,33% van de projectbegroting conform de Uitvoeringsregeling Kwaliteitsimpuls Fietsnetwerk in Drenthe.

Gemeente Westerveld en Gemeente Weststellingwerf

In het kader van de Maatschappelijke Initiatieven heeft de gemeente Westerveld de mogelijkheid om maximaal 50 % van de totale kosten bij te dragen. Gemeente Weststellingwerf staat positief in het plan en willen mee financieren.

Fonds voor Recreatie en toerisme

Doelstelling van het fonds is om financiële middelen snel en efficiënt beschikbaar te kunnen stellen voor nieuwe ontwikkelingen in het kader van recreatie en toerisme. Hierbij vormt de mogelijkheid om via inzet van het fonds andere subsidiegelden te genereren een belangrijk aspect.

Overige fondsen

Waar mogelijk zullen andere bestaande voor dit doel bedoelde fondsen benaderd worden om ons financieel te steunen bij de realisatie van deze mtb-route.

11. Vervolg

Na toekenning van de subsidies en inzicht in de overige financiering zien de vervolgstappen er als volgt uit:

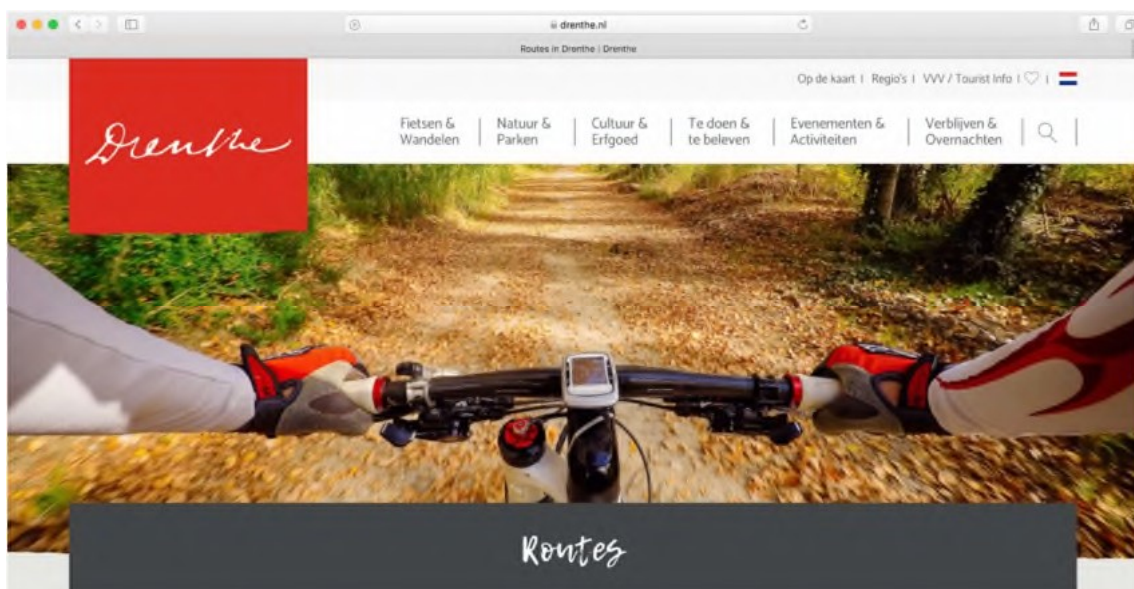
- Overeenstemming met alle grondeigenaren en andere betrokkenen
- Definitief maken van de route
- Detaillering van de ‘kunstwerken’, bewegwijzering en dergelijke
- Opvragen van offertes voor de werkzaamheden door derden
- Realisatie door gekozen partijen en eigen vrijwilligers
- We stellen ons voor dat de realisatie fasegewijs plaats vindt

Promotie

De route zal worden vermeld op diverse websites zoals:

- Club website
- Facebook
- NTFU
- en verder op nog nader te bepalen interessante sites

Tevens zal aandacht worden besteed aan de nieuwe route in de lokale en regionale pers en zal worden getracht om artikelen geplaatst te krijgen in gerichte bladen en op websites. Daarnaast wordt de mtb-route opgenomen in het provinciale mountainbikeplan waarin alle verbindende routes zijn opgenomen.

In het kader van de voorbereiding van dit project is contact geweest met de volgende organisaties:

provincie
Drenthe

Het Drentse Landschap

Recreatieschap Drenthe

De gebruikte foto's in dit plan zijn merendeels afkomstig van diverse bronnen op internet en dienen uitsluitend ter illustratie.